

2023-05-31

Minnesanteckningar från Cosacs plenarmöte den 14–16 maj 2023

Inledning

Den 14–16 maj stod riksdagen värd för Cosacs plenarmöte (LXIX Cosac). Under konferensen deltog ca 300 deltagare. Konferensen inleddes den 14 maj med en middag på Junibacken och fortsatte dagen därpå i Riksdagens plenisal med den första av två konferensdagar. Konferensen bestod av fyra tematiska sessioner, det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd, den inre marknaden 30 år, mot en grön omställning och Ukraina. Talmannen Dr Andreas Norlén **inledde** konferensen med ett välkomsttal. Därefter följde inledande kommentarer från EU-nämndens ordförande Hans Wallmark. Hans Wallmark redogjorde därefter för resultatet från mötet med Cosacs ordförandeskapstrojka varefter ordet gick till Bruno Dias Pinheiro, Cosacs permanenta representant, som presenterade Cosacs 39:e halvårsrapport. Därefter visades en videohälsning från kommissionens ordförande Ursula Von der Leyen.

Ytterligare information samt videoupptagningar från konferensen finns [här](#).

Session 1 Det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd

Session 1 inleddes med ett anförande av EU-minister Jessika Roswall. Ministern redogjorde övergripande för det svenska ordförandeskapets arbete så här långt och konstaterade att det svenska ordförandeskapet, i likhet med de förgående franska och tjeckiska ordförandeskapen, präglats av Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Ministern underströk att stödet till Ukraina och påtryckningar mot den ryska regimen har varit och fortsatt är det svenska ordförandeskapets högsta prioritet. Ett intensivt arbete pågår för att öka trycket på Ryssland bl.a. genom sanktioner. Det tionde sanktionspaketet har antagits under det svenska ordförandeskapet och arbetet med att ta fram nya sanktioner fortsätter med oavbruten takt. Utöver arbetet med sanktionerna betonade ministern vikten av EU:s fortsatta militära, ekonomiska, politiska och humanitära stöd till Ukraina och pekade på att arbetet med en gemensam upphandling av ammunition inom EU sänder en tydlig signal om det fortsatta stödet till Ukraina.

Därefter anförde ministern att det svenska ordförandeskapet prioriterat att komma vidare i frågan vad gäller möjligheterna att utnyttja frysta ryska tillgångar för återuppbyggnaden av Ukraina. Det svenska ordförandeskapet har tagit initiativ till och inrättat en ad-hoc grupp med uppdrag att utreda de rättsliga

möjligheterna för detta. Vidare anförde ministern att det svenska ordförandeskapet arbetar för att nå en överenskommelse vad gäller den rättsliga lösningen för att kunna ställa Ryssland till svars för sina krigsbrott. Därefter noterade ministern att Ukraina och Moldavien har gjort stora framsteg i integrationsarbetet trots det pågående kriget och Rysslands försök att destabilisera regionen. Ministern betonade därefter vikten av att fördjupa förbindelserna med Västra Balkan, särskilt med beaktande av de rådande geopolitiska omständigheterna och anförde att EU:s integrationsprocess för regionen måste fortsätta.

Därtill nämnde ministern ett antal övriga frågor som prioriteras under det svenska ordförandeskapet, däribland migrationspolitiken där avsikten är att göra framsteg vad gäller migrations- och asylpakten med särskild fokus på den externa dimensionen och genomförande av handlingsplaner för tredje länder och olika migrationsrutten. En annan fråga som varit i fokus för ordförandeskapet har varit klimat- och energirelaterade frågor. Under de senaste två månaderna har överenskommelser träffats om energieffektivitet, hållbara sjöfartsbränslen, hållbara leveranser inom luftfart och alternativa bränsleinfrastrukturer.

Ytterligare en prioriterad fråga under det svenska ordförandeskapets är EU:s konkurrenskraft. Sverige har drivit på för att kommissionen ska lägga fram en strategi för att främja EU:s långsiktiga konkurrenskraft och produktivitet och välkomnar att kommissionen nu presenterat en konkurrenskraftsstrategi och ett meddelande om den inre marknaden 30 år.

Avslutningsvis anförde ministern att det svenska ordförandeskapet också valt att fokusera på att upprätthålla demokratiska värden och rättsstatsprincipen. Ordförandeskapet kommer av den anledningen att anordna ett symposium om demokrati och rättsstatens principer i juni i syfte att diskutera hur man kan förbättra redskapen för att skydda demokratin och rättsstaten i EU.

Därefter höll *Salvatore de Meo*, ordförande i Europaparlamentets konstitutionsutskott ett anförande om arbetet med konstitutionella frågor i EU och samarbetet med det svenska ordförandeskapet. Han inledde anförandet med att tacka det svenska ordförandeskapet för sitt outtröttliga arbete med att stärka EU:s position vad gäller stödet till Ukraina. Därefter konstaterade Salvatore de Meo att rådsslutslutsatser i diskussionerna om Europas framtid tagits fram under det svenska ordförandeskapet och att slutsatserna tydligt talar för att medlemsstaterna vill se ett mer effektivt och påtagligt Europa. Här påminde Salvatore de Meo om att konferensen om Europas framtid lämnat viktiga förslag som bör vägas in i det framtida arbetet med att reformera EU. Han nämnde särskilt förslag om att ändra rösträttsreglerna så att fler politikområden omfattas av förfarandet med kvalificerad majoritet. Vidare underströk han vikten av att Europaparlamentet tillerkänns en verklig initiativrätt och ett större medbeslutande vad gäller EU:s budget.

Salvatore de Meo anförde därefter att det inför valet till Europaparlamentet i juni 2024 måste finnas strategier på plats och att reglerna för hur valen ska genomföras måste stärkas. Han nämnde till exempel att det måste vara möjligt att bedriva gränsöverskridande valkampanjer. Vidare anförde han att det svenska

ordförandeskapet tillsammans med Europaparlamentet arbetar med förslag som Europaparlamentet presenterat angående stadgan om partifinansiering och politikens reklam. Han betonade vikten av att leverera på dessa initiativ innan valet.

Avslutningsvis välkomnade han de kommande slutdiskussionerna om EU:s tillträde till Europarådets konvention om mänskliga rättigheter och uttryckte en förhoppning om att EU:s institutioner snart kan skriva under och tillträda Europarådets konvention.

Under sessionens debatt lyftes bl.a. Rysslands aggression mot Ukraina och vikten av enighet i stödet till Ukraina, energisäkerhet och energiomställning, tillväxt och konkurrenskraft, migration samt frågor om utvidgning.

Inlägg gjordes bl.a. av representanter från Spanien, Italien, Lettland, Litauen, Ungern och Europaparlamentet.

EU-minister Jessika Roswall avslutade sessionen med några korta kommentarer.

Session 2 Den inre marknaden 30 år – Del I

Session 2 inleddes med ett anförande av ***Othmar Karas***, förste vice talman i Europaparlamentet. Anförandet fokuserade på den inre marknads utveckling och betydelse för europeisk integration. Othmar Karas beskrev den gemensamma europeiska inre marknaden som hjärtat i den europeiska unionen och det europeiska enandet. Det gemensamma regelverket för den inre marknaden och de fyra friheterna, fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och människor har varit ett framgångsprojekt som stärkt medlemsstaternas ekonomier och bidragit till mervärde i form av fler arbetstillfällen, ökad BNP och stärkt konkurrenskraft. Han underströk dock att det finns brister på den inre marknaden, vilket blev tydligt under pandemin då allvarliga störningar i leveranskedjor uppstod och under energikrisen då EU:s energiberoende blev tydligt. Han framhöll att problemen på den inre marknaden måste lösas gemensamt och underströk att det fortsatt finns outnyttjad potential i den inre marknaden.

Avslutningsvis framhöll Othmar Karas att den inre marknaden inte får tas för given och underströk vikten av att EU konsekvent fortsätter att vidareutveckla den inre marknaden i syfte att göra den mer effektiv.

Sessionen fortsatte med ett anförande från ***Kerstin Jorna***, generaldirektör för generaldirektoratet för inre marknaden, industri, entreprenörskap och små och medelstora företag. Kerstin Jorna framhöll att EU:s industri står inför stora utmaningar i takt med att hela kontinenten ska ställa om till en netto-noll marknad. Hon underströk att inget medlemsland kan genomföra den gröna omställningen på egen hand utan att vi behöver agera gemensamt och bygga synergier på den inre marknaden för att lyckas. Hon nämnde initiativet kring vätgas där medlemsstater och regioner gått samman om vätgasproduktion, transport och distribution som ett gott exempel på detta. Det har också skapats industriella allianser inom flera olika områden, t.ex. råvaruallianser,

halvledarallianser och solcellsallianser där företrädare från näringsliv, regioner och medlemsstater gått samman för att arbeta mer effektivt med hela värdekedjan. Kerstin Jorna framhöll att detta är exempel på när den inre marknaden fungerar väl. Hon framhöll vidare att det är kommissionens uppgift är att skapa goda förutsättningar för aktörerna på den inre marknaden. Det görs bl.a. genom kommissionens arbete med att identifiera och avlägsna barriärer på den inre marknaden samt arbetet med efterlevnad och tillsyn av regelverket.

Under sessionens debatt lyftes bl.a. exempel på kvarvarande hinder och brister på den inre marknaden och vikten av att bygga motståndskraft mot externa chocker som påverkar den inre marknaden. Vidare handlande inläggen om behovet av revidering av statsstödsreglerna, åtgärder för att avhjälpa snedvridning av konkurrens på den inre marknaden samt behovet av omställningsstöd inom vissa sektorer.

Inlägg gjordes bl.a. av representanter från Frankrike, Polen, Nederländerna, Cypern, Kroatien och Irland.

Sessionen avslutades med kommentarer från Othmar Karas och Kerstin Jorna.

Session 2 Den inre marknaden 30 år – Del II

Del två av session två fortsatte på temat - den inre marknaden 30 år. Sessionen modererades av **Katarina Areskoug Mascarenhas**, ordförande i styrelsen för centrum för Europaforskning vid Lunds universitet. Katarina Areskoug Mascarenhas inledde med ett kort anförande i vilket hon påminde om vikten av att fira den inre marknadens framgångar samtidigt som det fortsatta bygget av den inre marknaden inte får avstanna. Anförandet fokuserade därefter på tre områden, en fördjupad kapitalmarknadsunion, undanröjande av kvarvarande nationella hinder på den inre marknaden samt behovet av bättre efterlevnad av regelverket för den inre marknaden.

Därefter höll **Anna Stellingner**, chef för internationella och EU-frågor på Svenskt Näringsliv, ett anförande som i huvudsak fokuserade på tre saker, ökat fokus på den inre marknaden, orosmoln på den inre marknaden och åtgärder som behöver vidtas för att förbättra den inre marknaden. Anna Stellingner framhöll inledningsvis att den inre marknaden utgör den största tillgången för företag i en alltmer orolig och utmanande värld. Hon betonade behovet av en fördjupad och mer framtidsorienterad dagordning för den inre marknaden och nämnde att den växande klyftan mellan EU och omvärlden vad gäller innovation, tillväxt och produktivitet kan komma att utgöra ett problem för den inre marknadens konkurrenskraft globalt. Hon framhöll vidare vikten av att bibehålla en jämn spelplan på den inre marknaden och manade till försiktighet vad gäller åtgärder med anledning av USA:s *Inflation Reduction Act* som riskerar att snedvrider konkurrensen på den inre marknaden. Därtill framhöll hon betydelsen av en konsekvent implementering av befintlig lagstiftning i hela unionen i syfte att komma tillrätta med fragmentering och snedvridning. I det sammanhanget kan

kommissionen göra mer för att undanröja hinder som medlemsstaterna reser på den inre marknaden, menade hon. Avslutningsvis framhöll Anna Stellingar vikten av att behålla ett brett perspektiv på den inre marknaden. Satsningar på innovation, ny teknik och gröna produkter bör inte begränsas till vissa tekniker eller sektorer.

Därefter höll **Therese Svanström**, ordförande för TCO (tjänstemännens centralorganisation) ett anförande. Hon framhöll vikten av att fackliga organisationer är involverade i utvecklingen på den inre marknaden och framhöll vikten av väl fungerande arbetsmarknader för konkurrenskraften inom EU. Hon underströk vidare att livslångt lärande och kompetensutveckling är avgörande för den framtida kompetensförsörjningen och förmågan för EU:s medlemsstater att förbli konkurrenskraftiga. Den pågående gröna- och digitala omställningen av samhället kommer att innebära stora förändringar som får återverkningar på hela arbetsmarknaden. För att skapa acceptans för de förändringar som digitalisering och automatisering av arbetsmarknaden innebär är det viktigt att arbetsmarknadens parter involveras och tillåts delta aktivt i processen. Det är också viktigt att omskolning och vidareutbildning sker löpande och är flexibelt. Den rådande bristen på kompetent arbetskraft inom EU visar på vikten av detta.

Avslutningsvis framhöll hon vikten av att kvinnor deltar fullt ut i kompetensrevolutionen så att sysselsättningsklyftan mellan män och kvinnor kan minska.

Därefter inleddes den interaktiva delen av sessionen som utgjordes av ett quiz. Resultatet av quizet kommenterades av en panel bestående av Othmar Karas, förste vice talman i Europaparlamentet och två ledamöter från ordförandeskapstrojkan, Ondřej Benešik, ordförande i tjeckiska deputeradekammarens EU-utskott och Pere Joan Pons Sampietro, ledamot i Cortes Generales (spanska kongressen) EU-utskott. De deltagande parlamentarikerna fick därefter möjlighet att göra inlägg.

Inläggen berörde bl.a. utmaningar vad gäller leveranskedjor, energipriser, bättre förutsättningar för små och medelstora företag att nyttja den inre marknaden och vikten av att EU-reglering håller jämna steg med teknikutvecklingen (AI).

Inlägg gjordes bl.a. av representanter från Österrike, Slovakien, Ungern, Finland Rumänien och Polen.

Sessionen avslutades med kommentarer från Anna Stellingar och Therese Svanström.

Session 3 Mot en grön omställning

Session 3, som genomfördes i närvaro av H.K.H kronprinsessan Victorias närvaro, inleddes med ett anförande av EU-nämndens vice ordförande Matilda Ernkrans där hon hälsade alla deltagare välkomna till dag två av konferensen.

Därefter höll **Heléne Fritzon**, ledamot i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet i Europaparlamentet, ett anförande om den gröna omställningen. Heléne Fritzon inledde anförandet med att framhålla att EU genom lanserandet av sitt flagskeppsprojekt den gröna given tagit ett globalt ledarskap i den gröna omställningen. Den gröna given tar ett helhetsgrepp kring klimatomställningen och miljöfrågorna och den historiska klimatlag som antogs 2021 utgör själva grunden i arbetet. Klimatlagen innehåller tydliga klimatmål som anger att EU ska vara klimatneutralt senast 2050 och att utsläppen ska minska med minst 55 procent till 2030. För att nå klimatmålen till 2030 har reformpaketet *fit for 55* förhandlats fram. Reformpaketet innehåller en lång rad reformer och nya verktyg som ska få ner utsläppen och främja en rättvis omställning som stärker Europas konkurrenskraft. Heléne Fritzon fortsatte sitt anförande med att framhålla att trots att EU tagit stora och avgörande steg i rätt riktning måste klimatambitionerna skärpas ytterligare för att vara i linje med Parisavtalet. Hon påminde vidare att det är upp till medlemsstaterna att leverera i enlighet med de beslut som fattas gemensamt inom EU eftersom det är nationellt och lokalt som den gemensamma EU politiken ska omsättas.

Avslutningsvis anförde hon att den gröna omställningen måste gå hand i hand med ökad jämställdhet. Omställningen måste bli rättvis så att alla medborgare tydligt känner att de får ett bättre liv och inte halkar efter. Det kommer att kräva omfördelade reformer och stöd till både hushåll och företag. EU:s sociala klimatfond är tänkt att underlätta finansieringen av just sådana reformer.

Sessionen fortsatte med ett anförande av **Daniel Mes**, tjänsteman vid kommissionär Frans Timmermans kabinett. Anförandet fokuserade på kommissionens arbete med den gröna omställningen. Daniel Mes underströk svårigheterna med att bibehålla fokus i den långsiktiga omställning som vi står inför. För att lyckas med omställningen på lång sikt är det viktigt att också lyckas på kort sikt, tex. genom att företag lyckas ta fram gröna och miljövänliga produkter till rimliga priser som medborgarna har nytta av. Sådana kortsiktiga framgångar inger mod och underlättar det långsiktiga arbetet menade han. Daniel Mes anförde vidare att EU:s nya klimatlag utgör ett bindande regelverk med mål som ska uppnås per 2050. I tillägg till klimatlagen finns ett antal lagar inom ramen för det nyligen antagna klimatpaketet *Fit for 55* som på ett konkret sätt redogör för vilka förändringar som måste genomföras, det handlar t.ex. om att minska växthusgasutsläppen, införa fler förnybara inslag i uppvärmningen av bostäder, ställa om fordonsflottan, införa cirkulär återanvändning av material osv. Han framhöll att det nu är upp till de nationella parlamenten att implementera och leverera på EU:s politik och medgav att detta kommer att innebära tuffa beslut för medlemsländerna och att EU:s sociala klimatfond kommer att behöva användas för att stödja hushåll och företag som drabbas hårt av omställningen.

Avslutningsvis framhöll han vikten av att skapa goda förutsättningar för näringslivet så att små och medelstora företag som besitter lösningar för den gröna omställningen väljer att investera och verka i EU. De kommande 1 000 enhörningsföretagen väntas finnas inom sektorn för grön klimatteknik och det är av stor vikt att dessa företag ges bästa möjliga förutsättningar vad gäller

till exempel tillgång till råvaror, energi till rimliga kostnader och tillgång till privat och offentlig finansiering.

Därefter höll **Johan Kuylenstierna**, generaldirektör för Formas ett anförande som fokuserade på miljömässiga utmaningar kopplade till mänsklig aktivitet. Han inledde sitt anförande med att påminna om att FN har utlyst en code red för planeten med anledning av de globala klimatförändringarna och att World Economic Forum uttalat att sex av tio stora globala utmaningar kan hänföras till miljöförändringar som är kopplade till mänsklig aktivitet. Han betonade att klimatförändringarna i allt större omfattning påverkar Europa i form av allvarlig torka och översvämningar och att stigande havsnivåer på sikt kommer att skapa svårigheter för våra moderna samhällen. Han anförde vidare att det krävs radikala systemförändringar för att ta den globala populationen ut ur fattigdom och in i den gröna omställningen.

Johan Kuylenstierna framhöll dock att det trots allt finns anledning att se med tillförsikt på framtiden. De senaste årens kriser har föranlett förändringar i tankesätt och ökat insikten om att resurseffektivitet även handlar om geopolitisk säkerhet. Han framhöll att EU visar prov på ledarskapsförmåga och det numera finns en tydlig vision om att medborgarna måste vara en del i den gröna omställningsprocessen. Han betonade vidare, likt tidigare talare, den socioekonomiska aspektens betydelse för att lyckas med den gröna omställningen. Här framhöll han vikten av satsningar på att öka kunskaper, färdigheter och kompetenser hos medborgarna för att möjliggöra ett aktivt deltagande i den gröna omställningen.

Under sessionens debatt lyftes bl.a. frågor kring den pågående energiomställningen, energipriser och energifattigdom, tryggad energiförsörjning och energioberoende inom EU, vikten av ökat samarbete inom energisektorn i EU och storskaliga investeringar i förnybara källor. Vidare handlade anförandena om den europeiska klimatfonden, medborgarinitiativ om nätverk för snabbhastighetståg som kopplar samman Europas huvudstäder och den gröna givens påverkan på livsmedelsproduktionen i Europa.

Inlägg gjordes bl.a. av representanter från Estland, Belgien, Polen, Ungern, Slovenien och Portugal.

Sessionen avslutades med kommentarer från sessionens huvudtalare Heléne Fritzon, Daniel Mes och Johan Kuylenstierna.

Session 4 Ukraina

Session 4 handlade om situationen i Ukraina. EU-nämndens ordförande Hans Wallmark inledde sessionen med att hälsa sessionens talare välkomna och riktade ett särskilt varmt välkomnande till sessionens huvudtalare ***Ivanna Klymush-Tsintsadze***, ordförande i utskottet för Ukrainas integration i EU.

Ivanna Klymush-Tsintsadze inledde sitt anförande med att tacka det svenska ordförandeskapet för sitt fokus på Ukraina. Hon uttryckte därefter tacksamhet för

EU:s omfattande stöd till Ukraina och underströk vikten av att kriget får ett snart slut och att Ukrainas suveränitet återupprättas. Hon framhöll att Rysslands krig mot Ukraina inte enbart handlar om att tillintetgöra Ukraina som nation utan att målet också är att slå den internationella säkerhetsordningen i spillror och upprätta en ny säkerhetsordning. Den insikten får inte gå förlorad menade hon.

Vidare uttryckte hon besvikelse över att en av EU:s medlemsstater blockerar nästa steg i den europeiska fredsfacilitetsstödet till Ukraina. Hon underströk att Ukraina räknar med EU:s fortsatta stöd och betonade vikten av att motverka tecken på trötthet och utmattning. Hon inbjöd därefter deltagarna att blicka framåt mot en ny horisont bortom kriget. Då väntar en tid av återuppbyggnad och reformer och en möjlighet för det ukrainska folket att ta ytterligare steg mot europeisk integration. Avslutningsvis uppmanade hon EU att fortsätta att beväpna och stötta Ukraina och inte ge vika för trötthet.

Sessionen fortsatte med ett anförande av **Anders Ahnlid**, ordförande för EU:s arbetsgrupp för användning av frysta och immobiliserade tillgångar för att stödja Ukrainas återuppbyggnad. Anders Ahnlid inledde anförande med att hänvisa till Europeiska rådets slutsatser som anger att EU, tillsammans med sina samarbetspartners, ska intensiviera arbetet med hur frysta ryska tillgångar ska kunna användas för återuppbyggnaden av Ukraina. Det svenska ordförandeskapet har med anledningen av slutsatserna inrättat en ad-hoc arbetsgrupp som ska leda arbetet. Anders Ahnlid fortsatte anförandet med en redogörelse för arbetsgruppens uppdrag och anförde att arbetsgruppens uppgift är att utreda och analysera de rättsliga, finansiella, ekonomiska och politiska förutsättningarna att använda de frysta ryska tillgångarna. En viktig förutsättning för att tillgångarna ska kunna användas är att ett sådant användande är förenligt med såväl EU-rätten som folkkrätten. Anders Ahnlid betonade att rättsstatens principer gäller även under kriser och att detta är en avgörande faktor som skiljer demokratiska samhällen från auktoritära.

Han anförde vidare att arbetsgruppens initiala uppgift är att skaffa sig en överblick över de frysta tillgångarna. Tillgångarna består av både offentliga och privata tillgångar och det rör sig om olika typer av tillgångar, t.ex. kontanter, finansiella tillgångar, bankmedel och fastigheter. Vad gäller offentligt ägda tillgångar, t.ex. tillgångar tillhörande Rysslands centralbank, ska arbetsgruppen utreda frågan om statsimmunitet samt undersöka förutsättningarna att använda eventuella intäkter från tillgångarna. Vidare anförde Anders Ahnlid att arbetsgruppen har i uppgift att titta på hur G7-länder som Storbritannien, Kanada, USA och Japan går tillväga med frysta ryska tillgångar som dessa länder har i besittning. Avslutningsvis anförde Anders Ahnlid att hans förhoppning är att arbetsgruppen ska kunna rapportera konkreta framsteg till Europeiska rådet och ministerrådet i slutet av juni.

Därefter höll **Jean-Erik de Zagon**, chef för europeiska investeringsbankens representation i Ukraina ett anförande i vilket han redogjorde för vilka åtgärder den europeiska investeringsbanken (EIB) vidtagit hittills och dess bedömning av de fortsatta behoven av investeringar för återuppbyggnaden av Ukraina. Han framhöll att EIB var snabba med att erbjuda stöd till Ukraina efter den ryska

invasionen i februari förra året. Redan efter tre veckor fanns ett stödpaket på plats för akuta reparationer till följd av Rysslands bombning av infrastruktur. Därefter har ytterligare ett paket riktats till den kommunala nivån för stöd till återuppbyggande av byggnader och ytterligare ett paket till återuppbyggnad av transportinfrastruktur.

Jean-Erik de Zagon framhöll att investeringarna i första hand fokuserar på återuppbyggnaden av den offentliga sektorn, d.v.s. den allmänna infrastrukturen såsom skolor, sjukhus och övrig kommunal infrastruktur vilket han menade är en förutsättning för att ukrainska medborgare som lämnat landet ska vilja återvända. Därefter är återuppbyggnad av energi- och transportsektorn viktig för att aktörer inom den privata sektorn ska återvända och återuppta sin verksamhet. Vidare behövs investeringar till s.k. solidaritetskanaler som försäkrar att Ukraina kan importera och exportera varor till angränsande länder. Därtill är det viktigt att den privata sektorn, särskilt små och medelstora företag, ges möjlighet till finansiering. Här arbetar EIB med att erbjuda garantier gentemot lokala banker i Ukraina som kan stå för utlåningen till små och medelstora företag. EIB försöker även hitta arrangemang för de större företagen i Ukraina. Därtill finns behov av investeringar i digital infrastruktur och cybersäkerhet.

Jean-Erik de Zagon anförde avslutningsvis att europeiska investeringsbanken har en förhoppning om att inrätta en fond för Ukraina med stöd från EU:s medlemsländer och likasinnade länder som Norge, Schweiz och Japan. Italien har som första land gjort utfästelser om att avsätta medel till fonden.

Under sessionens debatt lyftes bl.a. kriget i Ukrainas påverkan på angränsande länder, arbetet med EU:s elfte sanktionspaket, ryska fastighetsinnehav i EU-länder samt behovet av ytterligare stöd och insatser för att stötta Ukraina.

Inlägg gjordes bl.a. av representanter från Moldavien, Nederländerna, Tjeckien, Georgien, Lettland, Tyskland och Island.

I den avslutande sessionen tog företrädare för den spanska delegationen till orda och välkomnade delegaterna till nästa Cosacmöte som äger rum i juli och hålls i värdskap av Spanien. Därefter ställde EU-nämndens ordförande Hans Wallmark frågan till delegaterna i Cosacs 39:e plenarmöte om förslagen till bidrag och slutsatser kunde antas. Svaret blev jakande varvid slutsatserna antogs.

Ordföranden Hans Wallmark tackade därefter delegaterna för ett innehållsrikt möte med bra och givande diskussioner varefter EU-nämndens vice ordförande Matilda Ernkrans avslutade konferensen med en uppmaning till deltagarna att besöka utställningen Upplev Europa! som arrangeras av Europaparlamentets representation i Sverige i kulturhusets lokaler.